

Pirallahı rayonunda böyük quruculuq və abadlıq işləri aparılır

YAP Pirallahı Rayon Təşkilatının yeni inzibati binasının açılışı olub

Avqustun 7-də YAP Pirallahı Rayon Təşkilatının yeni inzibati binasının açılışı olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva açılışda iştirak ediblər.

Dövlət başçısı binanın rəsmi açılışını bildiren lenti kəsdi.

Yeni Azərbaycan Partiyası Pirallahı Rayon Təşkilatı üçün ikimərtəbəli müasir bina inşa olunub. Burada partiya təmsilçilərinin səmərəli fəaliyyəti üçün hərətəfli imkanlar yaradılıb.

Yeni Azərbaycan Partiyası ölkəmizin bugünkü sürətli inkişafında, respublikanın beynəlxalq nüfuzunun artmasında və bütün sahələrdə əldə olunan tərəqqidə xüsusi

rol oynayır. Azərbaycanın əsas və aparıcı siyasi qüvvəsi olan Yeni Azərbaycan Partiyası bütün bu uğurların qazanılmasında yaxından iştirak etməklə xalq partiyası olduğunu aydın nümayiş etdirir. Bu da Ulu Öndər Heydər Əliyevin "Yeni Azərbaycan Partiyasının dünyənün, bu günün və gələcəyin partiyasıdır" fikrinin real həyatda təsdiqini tapdığını bir daha göstərir.

Partiyanın uğurlu fəaliyyətində onun rayon təşkilatlarının da rolu böyükdür. Yeni Azərbaycan Partiyasının rayon təşkilatları üçün bütün bölgələrdə inşa olunan inzibati binalar müasirliyi ilə seçilir, həmçinin şəhər və rayonların gözəlliyinə əlavə rəng qatır.

Əhaliyə xidmət göstərən müasir layihələrin icrası həyata keçirilən sosial-iqtisadi siyasətin real nəticəsidir

Avqustun 7-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Pirallahı rayonunda yeni inşa olunmuş "Mirvari" Park Kompleksində yaradılan şəraitlə tanış olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, beş hektar sahəsi olan kompleksdə uşaqlar üçün minifutbol və iki oyun meydançası, müxtəlif attraksionlar, yelləncəklər, idman qurğuları, söhbətqahlar və fəvvarə quraşdırılıb. Müasir işıqlandırma sistemi ilə təchiz olunan bu istirahət guşəsində, eyni zamanda, müxtəlif tədbirlərin keçirilməsi üçün səhnə də inşa edilib.

Dövlət başçısı və birinci xanım parkda Qarabağ müharibəsi əlillərinin "ASAN xidmət"in "Ailə Biznesinə Asan Dəstək" proqramı çərçivəsində nümayiş etdirilən rəsm əsərlərindən və müxtəlif səpkidə dekorativ əl işlərdən ibarət sərgiyə baxdılar.

İstirahət məkanında "Ahi-ların Günərzı Mərkəzi" də fəaliyyət göstərir. Mərkəz Prezident İlham Əliyevin "Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlara və digər şəxslərə göstərilən sosial xidmətlərin genişləndirilməsi üçün əlavə tədbirlər haqqında" 2019-cu ilin iyun ayında imzaladığı sərəncama əsasən yaradılıb. Burada hər gün sosial yardıma ehtiyacı olan 50 ahi-lə növbəlik əsasında pulsuz xidmət göstəriləcək.

Son illərdə Prezident İlham Əliyevin tapşırıq və göstərişlərinə uyğun olaraq Bakıda həyata keçirilən abadlıq-quruculuq işlərinin miqyası daha da genişləndi. Bu tədbirlərin tərkib hissəsi olaraq yeni parkların yaradılması, mövcud istirahət məkanlarının isə müasir səviyyədə yenidən qurulması geniş vüsət alıb. Bu işlər paytaxt sakinlərinin və ölkəmizə gələn turistlərin istirahətinin hərətəfli təşkili baxımından böyük rol oynayır. Bütün bunlar, eyni zamanda, Bakını dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevirib. Bunu istər paytaxt sakinləri, istərsə də şəhərimizin qonaqları dəfələrlə vurğulayırlar. Əhaliyə xidmət göstərən bu kimi müasir layihələrin icrası son illərdə dövlət başçısının rəhbərliyi ilə həyata keçirilən sosial-iqtisadi siyasətin real nəticəsidir.

Sonra dövlət başçısı və birinci xanım "Mirvari" Park Kompleksində rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdü.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva ictimaiyyət nümayəndələrini salamladılar.

Sakinlər: Xoş gəlmisiniz, cənab Prezident, hörmətli Mehriban xanım. Səfa gətirmisiniz, həmişə Siz gələsiniz.

Prezident İlham Əliyev: Sağ olun.

Sakinlər: Bir neçə gün bundan əvvəl Siz qaçqınlarla görüşə gəlmisiniz. Bu gün də, cənab Prezident, Pirallahıda bizimlə görüşürsünüz. Sizə dərin minnətdarlığımızı bildiririk. Burada böyük abadlıq işləri görülür, qəzalı binalar çoxdur, 400-ə yaxındır, indi Sizin sayənizdə tikinti gedir. Allah Sizi qorusun.

Prezident İlham Əliyev: Sağ olun. Rayonun inkişafına diqqət göstərilir. Son illərdə böyük quruculuq-abadlıq işləri aparılmışdır. Rayonun si-

Mehriban Əliyeva: Xoş gördük, sizi görməyimizə çox şadıq, çox sağ olun.

Sakin: Cənab Prezident, biz Pirallahı rayonunun ağsaqqalları Sizə, Mehriban xanıma bir daha xoş gəlmisiniz deyirik. Bu gün Pirallahı qəsəbəsi, Pirallahı rayonu, demək olar ki, Bakı şəhərinin ən qabaqcıl rayonlarından biridir. Görülmüş bütün bu işlərə görə Sizə dərin minnətdarlığımızı bildiririk. Bütün bu abadlıq işləri Sizin sayənizdə görülüb.

Sakin: Sizə, Mehriban xanıma möhkəm cansağlığı arzulayıram.

Prezident İlham Əliyev: Sağ olun.

Sakin: Bir neçə gün bundan əvvəl Siz qaçqınlarla görüşə gəlmisiniz. Bu gün də, cənab Prezident, Pirallahıda bizimlə görüşürsünüz. Sizə dərin minnətdarlığımızı bildiririk. Burada böyük abadlıq işləri görülür, qəzalı binalar çoxdur, 400-ə yaxındır, indi Sizin sayənizdə tikinti gedir. Allah Sizi qorusun.

Prezident İlham Əliyev: Sağ olun. Rayonun inkişafına diqqət göstərilir. Son illərdə böyük quruculuq-abadlıq işləri aparılmışdır. Rayonun si-

Sakinlər: Xoş gəlmisiniz, cənab Prezident, hörmətli Mehriban xanım. Səfa gətirmisiniz, həmişə Siz gələsiniz.

Prezident İlham Əliyev: Sağ olun.

Sakinlər: Çox sağ olun, var olun.

masi dəyişib və bu gün dediyiniz kimi, Bakının ən qabaqcıl rayonlarından biridir. Burada infrastruktur layihələri icra edilir, içməli su layihəsi iki il bundan əvvəl öz həllini tapdı, qazlaşma ilə bağlı bütün məsələlər öz həllini tapdı. İş yerləri yaradılır, burada dərman zavodu tikilir, spris zavodunun açılışı bir qədər bundan əvvəl reallığa çevrildi. Yeni, bu, onu göstərir ki, biz həm iş yerlərinin yaradılması istiqamətində uğurlara nail olurduq, həm də abadlıq işləri aparılır. Məcburi köçkünlər üçün yeni evlər istifadəyə verilib, 300-dən çox aile orada məskunlaşır. İnzibati binalar, yollar tikilir. Yeni, rayonun hərətəfli inkişafı üçün böyük işlər görülür və bundan sonra da görülməkdədir. İş yerlərinin yaradılması da daim gündəlikdə duran məsələlərdən biridir və baliqçılıq zavodunun fəaliyyətə başlaması da, hesab edirəm ki, çox önəmli hadisədir. Əlbəttə, ictimai zonaslar, parklar salınır, vətəndaşlar üçün, istirahət etmək üçün gözəl imkanlar var.

Sakinlər: Çox sağ olun, var olun.

Veteran idmançı: Mən də bir veteran idmançıyım, dünya çempionu kimi idmançılar adından Mehriban xanıma böyük təşəkkür edirəm. Sizə cansağlığı arzulayıram. Mənim ayağım protezdir, mənə kömək etdiniz, çox sağ olun.

Mehriban Əliyeva: Sağ olun. Sizə cansağlığı arzulayıram.

Veteran idmançı: Bu gün mənə idmanla məşğul olmaqda kömək edirlər, arxamda dayanırlar, dəstək olurlar, yarışlar keçiririk. Mən də bir veteran idmançı kimi Sizə cansağlığı arzulayıram, bizim Pirallahıya xoş gəlmisiniz. Biz vətənimizə xidmət etməyə həmişə hazırız.

Veteran neftçi: Mən də bir veteran neftçi kimi, əziz Prezident, əziz vitse-prezident, Sizə möhkəm cansağlığı, uğurlar arzulayıram. Dedi-yiniz kimi, Sizin siyasətinizin ana xəttini, doğrudan da, biz təşkil edirik, Azərbaycan xalqı təşkil edir. Bu işdə Sizə yeni-yeni uğurlar arzulayıram. Tanrı Sizi qorusun!

Prezident İlham Əliyev: Çox sağ olun.

Sakinlər: Çox sağ olun, var olun.

Sakinlər: Çox sağ olun, var olun.

Sakinlər: Çox sağ olun, var olun.

Sakinlər: Çox sağ olun, var olun.

Sakinlər: Çox sağ olun, var olun.

Qəzalı evlərin sakinləri üçün inşa olunan yaşayış kompleksində üç binanın tikintisi başa çatıb

Avqustun 7-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Pirallahı rayonunda qəzalı binaların sakinləri üçün inşa edilən kompleksə gələrək binalardakı mənzillərdə yaradılan şəraitlə tanış olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyevin "Bakı şəhərinin Pirallahı rayonunda tikinti-quruculuq işlərinin davam etdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" 2017-ci ildə imzaladığı Sərəncama uyğun olaraq müvafiq komissiya tərəfindən rayon ərazisində qeydiyyatda alınmış 369 qəzalı binada yaşayan 5181 nəfərdən ibarət 1510 ailənin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə yeni yaşayış kompleksi inşa olunur. Rayon mərkəzində ayrılmış 6,5 hektar ərazidə yerləşən kompleks 28 çoxmərtəbəli, 807 mənzilli binalardan ibarət olacaq. Hazırda kompleksdə 114 mənzildən ibarət üç binanın tikintisi başa çatıb. Kompleksə daxil olan digər binalarda isə tikinti-quruculuq işləri davam etdirilir. Tikintidə 200 nəfər işlə təmin olunub. Kompleksə 340 şagird yerlik məktəb binası, 120 yerlik iki uşaq

bağçası, üç idman meydançası və velosiped zolağı daxildir. Ərazidə genişmiqyaslı abadlıq-quruculuq işləri aparılıb, yaşıllıqlar salınıb.

Bu layihənin icrası bir daha sübut edir ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən sosial-iqtisadi siyasətin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır. Azərbaycan vətəndaşının sosial məsələlərinin həlli, onun rifahının, o cümlədən mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması daim diqqət mərkəzindədir.

"NəRƏMİZ" baliqçılıq zavodunun istifadəyə verilməsi idxalı əvəzləyəcək məhsulların istehsalı baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva avqustun 7-də Pirallahı rayonunda "NəRƏMİZ" baliqçılıq zavodunun kompleksli layihəsi çərçivəsində yaradılan "NəRƏMİZ" baliqçılıq zavodunun istehsalat prosesini ilə tanış olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "CMS Properties" şirkətinin rəhbəri Eyvaz Eyvazov dövlət başçısına və birinci xanıma müasirə haqqında məlumat verdi. Pirallahı adasının girişində təməli Prezident İlham Əliyev tərəfindən 2017-ci ildə qoyulan kompleksin qapalı tipli istehsal xətləri inşa olunub. Ümumi sahəsi altı hektar olan bu müəssisənin ilkin mərhələsində illik istehsal gücü 100 ton nərə, 25 ton çökəti və 4 ton qara kürüdən ibarət olacaq. Burada 30 iş yerinin açılması nəzərdə tutulur və perspektivdə onların sayı 70-ə çatdırılacaq. Kompleks çərçivəsində açıq

tipli ferma, mehmanxana, yaxət-klub və koteclər də layihələndirilib.

"NəRƏMİZ" baliqçılıq zavodunda müasir texnologiyalarla suyun təkrar dövriyyəsinin təmin edən qapalı tipli fermaların inşası tamamlanıb. Qapalı sistemdə suyun təkrar dövriyyəsinin təmin edən texnoloji proses nərə baliğı istehsalının təbii faktorların təsirinə qorunmasına və yetirdirmə təsirlərini artmasına imkan yaradır. Burada yetişdirilən nərə baliğı inkubasiya olunmuş yumurta mərhələsindən etibarən təxminən 2 il müddətində 5 kiloqram əmtəə çəkisinə çatdırılır. Layihənin növbəti mərhələsində dənizdə qəfəs təsərrüfatının qurulması nəzərdə tutulur. Hazırda münasib yerin seçilməsi üçün ölçmə-axtarış işləri aparılır. Nəticədə ümumi illik istehsalat həcmimin 200 ton baliğa və 20 ton kürüyə çatdırılması planlaşdırılır. Kompleksin fermalarında yetiş-

dirilmiş, habelə baliqçılardan dənizdə tutduđu baliğın mərkəzləşdirilmiş qaydada və zəruri normativlərə uyğun satışının təşkili məqsədilə zəruri şərait yaradılıb, baliq bazarı inşa olunub.

Layihə çərçivəsində ərazinin yaşıllaşdırılması və əhalinin istirahəti üçün şəraitin yaradılması məqsədilə kompleksin ətrafındakı sahil zonası abadlaşdırılıb və ərazidə müasir park salınıb.

Bu layihənin icrası ölkə iqtisadiyyatının qeyri-neft sektorunun inkişafı, o cümlədən idxalı əvəzləyəcək məhsulların istehsalı baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir. Son illərdə aparılan iqtisadi islahatlar nəticəsində qeyri-neft sahəsində mühüm nailiyyətlər əldə olunub, bu sektorun ümumi daxili məhsulda xüsusi çəkisi artıb, rəqabətqabiliyyəti malların istehsalı genişləndi.

6 milyard dollar sərmayə, 3 min çeşiddə məhsul ixracı..

Şahin MUSTAFAYEV: “Azərbaycanın artan potensialı ixrac yönümlü qeyri-neft sektorunun inkişafına böyük imkanlar açır”

Əvvəlki 1-ci səh.

Bu günlərdə İqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev mətbuata müsahibəsində ölkəmizdə iqtisadi yüksəlişə dəyərli rəhbərlik qeyd edib ki, bütün bunlar Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, rəqabətqabiliyyəti qeyri-neft məhsulları istehsalının və ixracının stimullaşdırılması, daxili tələbatın yerli istehsal hesabına təmin edilməsi istiqamətində görülən kompleks işlər sayəsində reallığa çevrilib. Nazir iqtisadiyyatın neftdən asılılığının azaldılmasının, qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafının Prezident İlham Əliyevin iqtisadi siyasətinin mərkəzində duran əsas hədəflərdən olduğunu söyləyib.

Dövlət başçısının müəyyən etdiyi strateji xəttə uyğun olaraq biznes və investisiya mühitinin davamlı surətdə yaxşılaşdırılması, biznesə yeni dəstək mexanizmlərinin tətbiqi və digər istiqamətlərdə mühüm tədbirlərin həyata keçirildiyini deyən Şahin Mustafayev bildirib ki, hər il sahibkarlığa dövlət dəstəyinin sferası və coğrafiyası genişləndirilir və bu kursa uyğun olaraq lisenziyalaşdırmanın sadələşdirilməsi, sahibkarlıq sahəsində yoxlamaların dayandırılması, investisiyaların və ixracın təşviqi mexanizmlərinin tətbiqi, güzəştli kreditləşmə faizinin aşağı salınması, vergi, gömrük, sosial ödənişlər sisteminin təkmilləşdirilməsi özəl sektorun iqtisadiyyatda payını daha da artırır. Əgər 2018-ci ildə sənayedə özəl sektorun payı 83,2 faiz idisə, təkcə cari ilin birinci yarısında bu rəqəm 82,5 faiz olub.

Sənaye parklarında 40-dan çox rezident qeydiyyatına alınıb

Əlbəttə ki, bütün bunlar qeyri-neft sektorunun inkişafında mühüm önəm kəsb edir. Bu sektorun əsas sahələrindən olan sənayenin inkişafı istiqamətində aparılan sistemli işlərin nəticəsi olaraq ölkədə yeni sənaye müəssisələri açılır, mövcud müəssisələrin istehsal gücü artırılır, hazırda bir sıra sənaye obyektlərinin tikintisi davam etdirilir. Azərbaycan sənayesi həm texnologiyə, həm də innovativ baxımdan inkişaf edir, yeni sənaye sahələri yaradılır. Nazir vurğulayıb ki, indiyədək Azərbaycanı fəaliyyət göstərən sənaye parklarında 40-dan çox rezident qeydiyyatına alınıb. Bu rezidentlərin 24-ü artıq istehsal fəaliyyətinə başlayıb. Bu da daha 10 rezident istehsalatla başlayacaq. İstehlak səbətinə təşkil edən məhsulların istehsalında əhəmiyyətli irəliləyiş əldə olunub, özünütemin etmə səviyyəsi yüksəlib, idxaldan asılılıq azalıb. Bu ilin birinci yarısında qida məhsullarının istehsalı 20 faiz artıb: “Azərbaycanın artan potensialı istehsalın və ixracın genişləndirilməsinə, xarici ticarətin strukturunun şaxələndirilməsinə, rəqabətqabiliyyəti və ixrac yönümlü qeyri-neft sektorunun inkişafına böyük imkanlar açır”.

Ölkəmizin sənaye parklarında indiyədək 1,5 milyard manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. Bu məhsulların 300 milyon manatlıq hissəsi xarici ölkələrə ixrac olunub. Sevindirici haldır ki, bu günlərdə Balaxanı Sənaye Parkının rezidenti istehsal etdiyi mebel məhsullarının ABŞ-a ixracına başlayıb.

Sənayedə kiçik və orta sahibkarlığın rolunun artırılmasında əlverişli mexanizmlərdən biri də sənaye məhəllələridir. Artıq regionlarda dövlət tərəfindən sahibkarlar üçün bütün zəruri infrastruktur təmin olunmuş 4 sənaye məhəlləsi yaradılıb və 38 iştirakçı qeydiyyatdan keçib. Bu rezidentlərdən hazırda 21-i fəaliyyət göstərir. Belə məhəllələrin digər rayonlarda yaradılması istiqamətində işlər davam etdirilir. Fəaliyyətə olan 2 sənaye məhəlləsinin iştirakçıları tərəfindən 41 milyon manatlıqdan çox, o cümlədən bu ilin birinci yarısında 14,5 milyon manatlıq məhsul istehsal olunub. Ümumilikdə ölkəmizdə yaradılmış sənaye parklarında və məhəllələrində 11 mindən çox iş yeri açılıb və daha 3 minə yaxın iş yerinin açılması nəzərdə tutulur.

İxrac olunan qeyri-neft məhsullarının çeşidi 3 mini ötüüb

Prezident İlham Əliyev iyulun 31-də sosial-iqtisadi sahə ilə bağlı keçirdiyi müşavirədə biznes mühitinin yaxşılaşdırılması məsələsinə toxunaraq görülən işlərin real nəticələri barədə məlumat vermişdi: “Biznes mühitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində aparılan işlər bunu göstərir ki, bu gün iqtisadi sahədə Azərbaycan dünya miqyasında uqurlu inkişaf edən ölkələr sırasındadır. Bununla paralel olaraq, biz sosial sahədə də çox böyük diqqət göstəririk. Bu il reallaşan layihələr - milyardlarla dollar

Şahin Mustafayev və İlham Əliyev mağazada

həcmində ölçülən bu layihələr, bu təşəbbüslər bizim niyyətimizi, bizim siyasətimizi göstərir”.

Hələ illər öncə qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafı ilə bağlı cənab İlham Əliyevin irəli sürdüyü təşəbbüslərin artıq reallığa çevrilməsi Azərbaycanın xarici ticarət tərəfdaşlarının sayını da idən-ile artırır.

İqtisadiyyat naziri vurğulayıb ki, son 3 il ərzində qeyri-neft ixracı ümumilikdə 36,5 faiz artaraq 1,7 milyard dolları təşkil edib. Azərbaycan 167 yeni növ məhsulun ixracına başlayıb, ixrac olunan qeyri-neft məhsullarının çeşidi 3 mini ötüüb. Qeyri-neft ixracında isə 452 milyon dollarlıq artımın 60 milyon dollarlıq hissəsi yeni məhsulların ixracı hesabına formalaşmışdır.

Bütün bu uğurlu göstəriciləri şərtləndirən əlverişli mühitə, ölkədə sahibkarlara, investitorlara yaradılmış şəraitdir. Dövlət iş adamlarına güzəştli kreditlər verməklə onlara hər cür dəstək göstərir. Bu ilin 6 ayında sahibkarlara artıq 50 milyon manat kredit verilib. Bu məsələyə toxunaraq iqtisadiyyat naziri de ixracın şaxələndirilməsi ilə yanaşı, sahibkarlara yaradılmış imkanların xarici ticarətlə məşğul olan biznes subyektlərinin sayında əhəmiyyətli artıma gətirib çıxardığını söyləyib. Bu da həqiqətən artan iqtisadi fəallığın və şəffaflığın əyani göstəricisidir.

2019-cu ilin altı ayında qeyri-neft ixracı 15 faiz səviyyəsində artaraq 980 milyon dollar təşkil edib, ticarət tərəfdaşlarının, mallar çeşidinin və ticarət iştirakçısı olan biznes subyektlərinin sayında artım qeydə alınıb: “İstehsalın təşviqi istiqamətində görülmüş işlər ixracın artımı ilə nəticələnir. Belə ki, sahibkarlığın güzəştli kreditləşdirilməsi, istehsalatda müasir texnologiyaların tətbiqi digər sahələrlə yanaşı, aqrar sahədə də ixrac imkanlarını genişləndirir. Yeri gəlmişkən, bu ilin birinci yarısında ümumilikdə 440 milyon dollarlıq meyvə-tərəvəz və onların emalı məhsulları, pambıq, süd məhsulları, ipək, tütün kimi kənd təsərrüfatı məhsulları ixrac edilmişdir. Ümumilikdə isə bu ilin ilk yarısında qeyri-neft ixracının 51 faizini kənd təsərrüfatı və emalı, 49 faizini isə sənaye məhsulları təşkil edib” deyən nazir qeyd edib.

İlin sonunadək 11 aqroparkın fəaliyyətə başlaması gözlənilir

Hazırda ölkəmizdə regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı dördüncü dövlət proqramı icra olunur. Həyata keçirilən layihələr regionlarda iş yerlərinin açılmasına və məşğulluğun təmin olunmasına əhəmiyyətli rol oynayır.

Sənaye parkı və məhəllələri ilə yanaşı, regionlarda aqrar sektorun inkişafı istiqamətində inşa olunan aqroparklar da ixrac yönümlü məhsulların istehsalında əhəmiyyətli rol oynayır. Ölkədə 51 aqroparkın yaradılması ilə bağlı ciddi addımlar atılır. Artıq 22 aqropark fəaliyyətdədir. Şahin Mustafayevin sözlərinə görə, bu ilin sonuna qədər 11 aqroparkın fəaliyyətə başlaması gözlənilir. Bu layihələrin icrası nəticəsində 4 mindən çox yeni iş yerinin açılması proqnozlaşdırılır.

Bunlarla yanaşı, müxtəlif metod kimi investisiya təşviqi mexanizminin tətbiqi də qeyd edilməlidir. Ölkədə idxalı əvəz edən və ixrac yönümlü sənayenin inkişafı, bu sahəyə investisiyaların cəlb edilməsinin stimullaşdırılması məqsədilə bugüneyədək 400-ə yaxın layihəyə investisiya təşviqi sənədi verilib, bu layihələr çərçivəsində ölkə iqtisadiyyatına 3,4 milyard manat investisiya yatırılıb və 16 mindən çox iş yeri yaradılıb.

Beləliklə, həyata keçirilən ardıcıl tədbirlər nəticəsində ölkə iqtisadiyyatında sənayeləşmə sürətlənir, davamlı olaraq artan ÜDM-də sənayenin payı yüksəlir. Son 3 illik tendensiya nəzərə salınaraq, ÜDM-də sənayenin payının 2016-cı ildə təxminən 37,1 faiz, 2017-ci ildə 40,1 faiz, 2018-ci ildə 44 faiz, 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında isə 44,6 faiz olduğunu görürük.

“Made in Azerbaijan” brendinin coğrafiyası genişlənir

Dünya bazarlarına “Made in Azerbaijan” brendi ilə çixan məhsullarımızın ixrac coğrafiyası genişlənməkdə davam edir. Bazarlarda böyük şöhrət qazanan məhsullarımızın xarici ölkələrə tanıtılması, satışının təşviqi ilə bağlı həyata keçirilən ixrac missiyası və açılan ticarət evləri bu işdə çox əhəmiyyətli rol oynayır.

Ixracın genişləndirilməsi, rəqabət-davamlı və ixrac potensialı məhsullar bazasının zənginləşdirilməsi istiqamətində Prezident İlham Əliyevin “Made in Azerbaijan” brendinin xarici bazarlarda genişmiqyaslı təşviqinə dair 5 oktyabr 2016-cı il tarixli fərmanı mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Fərmana uyğun olaraq, respublikamızın beynəlxalq əhəmiyyətli sferalarda “Made in Azerbaijan” vahid ölkə stendii ilə iştirakçı təmin olunur, Azərbaycan məhsulları xarici KİV-də reklam edilir, ixrac təşviqinin geri ödənilməsi mexanizmi tətbiq olunur.

Qeyri-neft məhsulları ixracının stimullaşdırılması məqsədilə “Made in Azerbaijan” brendinin təbliği ilə bağlı dəstək tədbirləri həyata keçirilir, dövlət vəsaiti hesabına sahibkarlar ixrac missiyalarında, beynəlxalq sərgilərdə iştirak edirlər. Nazir qeyd edib ki, bu il ərzində dünyamiqyaslı beynəlxalq sərgilərdə sahibkarlarımız vahid ölkə stendii ilə iştirak ediblər. İlin sonuna kimi növbəti 4 beynəlxalq sərgidə vahid ölkə stendii ilə iştirak nəzərdə tutulur.

Həmçinin ixracatçıların potensial müstəqillə, xüsusilə idxalı və distribütorlara əlaqələrinin qurulması məqsədilə bu dövr ərzində Çin, Polşa, Latviya, Qətər, İsveçrə və Rusiyaya ixrac missiyaları təşkil olunub. Bu tədbirlər çərçivəsində Azərbaycan məhsullarının ixracına dair razılaşmalar və sifarişlər əldə edilmiş, müqavilələr imzalanmışdır.

2019-cu ilin 6 ayı ərzində ixracatçıların 5 milyon manatdan artıq, ümumilikdə isə 2016-cı ilin mart ayında daşınmış 14 milyon manatdan çox ixrac təşviqi ödənilmişdir. Bu mexanizm çərçivəsində Almaniya, Rusiya, Çin, Polşa, İtaliya, Qazaxıstan, Litva, Cənubi Koreya, Yunanistan, Kanada, Avstraliya, Malayziya, ABŞ, Yaponiya, Səudiyyə Ərəbistanı və digər ölkələrdə 210 milyon dollardan çox qeyri-neft məhsulunun ixracı stimullaşdırılıb. Azərbaycanın xarici ölkələrdə 10 ticarət və şərab evi açılıb, Rusiya, Qazaxıstan və digər ölkələrdə ticarət evlərinin açılması ilə bağlı işlər görülür.

Bütün sahələrdə olduğu kimi, ölkə iqtisadiyyatında müəyyən edilmiş hədəflərə çatmaq üçün islahatlar bir-biri ilə sıx əlaqələndirilir. İqtisadi göstəricilərdən görüldüyü kimi, ən böyük yüksəliş qeyri-neft sənayesindədir. 15,7 faiz artım onu göstərir ki, son illərdə Prezident İlham Əliyevin sənayeləşmə siyasəti uğurlu nəticələr verir və dövlət başçısının dediyi kimi, sənayenin qeyri-neft sektoru rekord addımlarla irəliləyir.

Dövlət başçısının yeni iqtisadi strategiyasına uyğun yaradılan müasir sənaye müəssisələri daxili tələbatı ödəməklə yanaşı, “Made in Azerbaijan” brendinin xarici bazarlarda təşviqinə də mühüm töhfə verir.

Şahin Mustafayev vurğulayıb ki, bu gün Azərbaycanın artan potensialı istehsalın və ixracın genişləndirilməsinə, xarici ticarətin strukturunun şaxələndirilməsinə, rəqabətqabiliyyəti və ixrac yönümlü qeyri-neft sektorunun inkişafına böyük töhfə verir. İqtisadiyyatın bütün sahələrində olduğu kimi, xarici ticarət seçmə mərhələsində inkişaf kursu bu imkanları daha dolğun reallaşdırmağa yönəldir.

Cənab İlham Əliyevin söylədiyi kimi, bütün iqtisadi göstəricilər, uğurlu nəticələr onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan düzgün istiqamətdə inkişaf edir və qarşıda duran bütün vəzifələr uğurla icra olunur.

Rəşad BAXŞƏLİYEV, “Azerbaycan”

İqtisadi inkişafdan əldə olunan əlavə gəlirlər tam həcmdə sosial sahəyə, əhəlinin rifahının yaxşılaşdırılmasına yönəldilir

“Ölkəmizin iqtisadi inkişafından əldə olunan əlavə gəlirlər tam həcmdə sosial sahəyə, əhəlinin rifahının yaxşılaşdırılmasına yönəldilməsi bu ilin ötən dövründə reallaşan iki mühüm sosial paketdə bir daha əməli şəkildə öz təsdiqini tapdı. Dövlət tərəfindən əlavə olaraq milyardlarla manat vəsait ayrılmasını tələb edən həmin inqilabi islahatlar Prezident İlham Əliyevin siyasətinin sosial yönümlü olduğunu və vətəndaş rifahının təminatına xidmət etdiyini növbəti dəfə göstərdi”.

Bunu Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində keçirilən kollegiya iclasında kollegiyanın sədri, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri Sahil Babayev deyib.

Nazirliyin İctimaiyyətlə əlaqələr və kommunikasiya şöbəsinə AZƏRTAC-a verilən məlumat görə, iclasda bildirilib ki, iyulun 31-də Prezident İlham Əliyevin yanında sosial-iqtisadi sahə ilə bağlı keçirilən müşavirədə bu ilin birinci yarısının yekunları ilə əlaqədar qeyd edilən göstəricilər Azərbaycanın inamı inkişafının uğurlu davamında xəbər verir. Müşavirədə Prezident bu il ərzində sosial sahədə reallaşan mühüm islahatlardan bəhs edərək dedi: “Biz əlavə gəlirlərimizin demək olar ki, tam həcmi sosial sahəyə yönəldirik. Çünki sosial sahə bizim üçün prioritet sahədir və hər zaman bu sahə diqqət mərkəzində olub, bu gün də belədir. Azərbaycan vətəndaşlarının rifahı, onların yaşayış səviyyəsi daim diqqət mərkəzindədir və imkan daxilində biz bu məsələləri həll edirik”.

S.Babayev diqqətə çatdırıb ki, bu il minimum əməkhaqqının iki dəfəyə yaxın artırılması təmin edilmiş və tədbir 950 min insanın əməkhaqqının artımına imkan vermişdir. Əlavə olaraq, 400 min işçinin əməkhaqqı 20-50 faiz artırılıb. 300 min əlilliyi olan şəxslərdən ibarət 600 min vətəndaşın müavinət və təqaüdlərində orta hesabla 100 faiz, 500 min qədar məcburi köçkünlərin müavinətində 50 faiz artım əldə edilmişdir, 100 mindən artıq tələbətə təqaüdləri ciddi şəkildə artırılıb. Minimum pensiyaların 72 faiz artırılması, 650 min insanı əhatə edən, evni zamanda dövlət sektorunda işləyənlər əməkhaqqlarının sentyabrın 1-ə artırılması ilə əlaqədar 94 min nəfərin (xüsusi şərtlərlə pensiya təyin edilmiş şəxslər) pensiyasının artırılması təmin ediləcəkdir. 800 min vətəndaşın

Sahil Babayev

daşın problemlə kreditləri ilə bağlı çətinliyi də aradan qaldırıb. Ümumilikdə bulki sosial islahatlar nəticə etibarilə bir-birə əlavə olaraq 4,2 milyon insanın yaşayışına mühüm dəstəkdir.

Nazir 2019-cu ilin bu uğurlarının sosial sahədə daha bir mühüm nailiyyətlə - Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun 1 sayılı Sağlamlıq imkanları məhdud gənclərin Peşə Reabilitasiya Mərkəzi tərəfindən 156 nəfər) cəlb olunduğunu deyib. O, bu il üzrə özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində artıq 4 min nəfərin təlimləndirildiyini, 1100-dən çox şəxsin aktivlərlə təmin edildiyini deyib. Qeyd edib ki, Prezidentin tapşırığı ilə proqramın genişləndirilməsində beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlığa da xüsusi əhəmiyyət verilir.

Nazir, həmçinin dövlət başçısının təşəbbüsü ilə icra olunan “İşsiz DOSTU” proqramı çərçivəsində bu il 6 ayın 38 min nəfərin əmək müqaviləsi əsasında ödənişli ictimai işlərlə təmin edildiyini bildirib. O, qeyri-neft sektorunun inkişafı, özəl sektorun genişlənməsi şəraitində işəgötürənlərlə, xüsusilə biznes strukturları ilə fəal əməkdaşlıq müstəvisində aktiv məşğulluq tədbirlərinin getdikcə daha da gücləndirilməsinin, bu sahədə “Məşğulluq” əl-sisteminin imkanlarından səmərəli istifadə edilməsinin, işlə təminatı üzrə göstəricilərin getdikcə yüksəldilməsinin qarşısında duran əsas vəzifələrdən olduğunu qeyd edib.

S.Babayev qeyri-rəsmi məşğulluğun qarşısının alınması məqsədilə dövlət başçısının müsbət nəticəsi kimi, bu ilin 6 ayında 102 min yeni əmək müqaviləsinin (24 min dövlət sektoru, 78 min özəl sektor) qeydiyyata alındığını, minimum əməkhaqqının növbəti dəfə artmasından, digər stimullaşdırıcı tədbirlərin, özəl sektorda yeni vergi-sığorta güzəştlərinin tətbiqi

və övladlığagötürmə” altsisteminin də işə salınacağını qeyd edib.

S.Babayev 2019-cu ilin birinci yarısında nazirlik yanında Dövlət Məşğulluq Xidmətinin 54 minə yaxın şəxsi işlə təmin etdiyini, 838 nəfərin peşə hazırlığına (xidmətə daha bir mühüm nailiyyətlə - Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun 1 sayılı Sağlamlıq imkanları məhdud gənclərin Peşə Reabilitasiya Mərkəzi tərəfindən 156 nəfər) cəlb olunduğunu deyib. O, bu il üzrə özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində artıq 4 min nəfərin təlimləndirildiyini, 1100-dən çox şəxsin aktivlərlə təmin edildiyini deyib. Qeyd edib ki, Prezidentin tapşırığı ilə proqramın genişləndirilməsində beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlığa da xüsusi əhəmiyyət verilir.

Nazir, həmçinin dövlət başçısının təşəbbüsü ilə icra olunan “İşsiz DOSTU” proqramı çərçivəsində bu il 6 ayın 38 min nəfərin əmək müqaviləsi əsasında ödənişli ictimai işlərlə təmin edildiyini bildirib. O, qeyri-neft sektorunun inkişafı, özəl sektorun genişlənməsi şəraitində işəgötürənlərlə, xüsusilə biznes strukturları ilə fəal əməkdaşlıq müstəvisində aktiv məşğulluq tədbirlərinin getdikcə daha da gücləndirilməsinin, bu sahədə “Məşğulluq” əl-sisteminin imkanlarından səmərəli istifadə edilməsinin, işlə təminatı üzrə göstəricilərin getdikcə yüksəldilməsinin qarşısında duran əsas vəzifələrdən olduğunu qeyd edib.

S.Babayev qeyri-rəsmi məşğulluğun qarşısının alınması məqsədilə dövlət başçısının müsbət nəticəsi kimi, bu ilin 6 ayında 102 min yeni əmək müqaviləsinin (24 min dövlət sektoru, 78 min özəl sektor) qeydiyyata alındığını, minimum əməkhaqqının növbəti dəfə artmasından, digər stimullaşdırıcı tədbirlərin, özəl sektorda yeni vergi-sığorta güzəştlərinin tətbiqi

nin və s. həmin göstəricinin bundan sonra da davam edəcəyini deməyə əsas verdiyini deyib. Bu il ərzində əməkhaqqı fondu dövlət sektorunda 15 faiz, özəl sektorda 25 faiz olmaqla, ümumilikdə orta hesabla 20 faiz artıb. Nazir bildirib ki, məşğulluq sahəsində aparılan islahatların bir istiqaməti də işsiz və işaxtaranlar üçün mövcud peşə hazırlığı sisteminin müasirləşdirilməsi və Regional Peşə Təhsili Mərkəzləri şəbəkəsinin genişləndirilməsidir. Eyni zamanda həmin mərkəzlərin fəaliyyətinin optimallaşdırılması və səmərəli təşkil, bu sahədə idarəçiliyin təkmilləşdirilməsi üçün onların publik hüquqi şəxs kimi formalaşdırılması və fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün işlər aparılır.

Nazir mühüm sosial proqramların, o cümlədən təhsil sahəsində ölkəmizin ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi və Konstitusiyaya quruluşunun müdafiəsi ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərin mənzilə, həmin qatəriyaya aid əlilliyi olanların minik avtomobili ilə təminatı tədbirlərini də diqqətə çatdırıb.

İclasda DOST Agentliyinin sədri Fərid Məmmədov, nazirlik yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun direktoru Himayal Məmişov, nazirlik yanında Dövlət Əmək Müfəttişliyi Xidmətinin rəisi vəzifəsini müvəqqəti icra edən Fuad Heydərov, nazirlik yanında Dövlət Məşğulluq Xidmətinin rəisi Fuad Musayev, nazirlik yanında Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Xidmətinin rəisi Cavid Abdull-Qədirov, Ümumi Şöbənin sektor müdiri Günel Nəsimova nazirliyin müvafiq fəaliyyət sahələrində görülən işlər və aparılan islahatların nəticələri barədə məlumat veriblər.

Görülən işlərin yekunları ətrafı təhlil olunub. Prezident İlham Əliyevin yanında keçirilən müşavirədə sosial sahə ilə bağlı verilməmiş tapşırıqların icrası istiqamətində qarşıda duran vəzifələr müzakirə olunub. İkinci sosial paketin icrasının təmin edilməsi üçün aparılan işlər bir daha nəzərdən keçirilib. Özünüməşğulluq proqramının əhatə dairəsinin, DOST xidmətləri və reabilitasiya müəssisələri şəbəkəsinin, əmək, məşğulluq, sosial təminat sahələrində elektron xidmətlərin tətbiqinin genişləndirilməsi, qeyri-əlaqə məşğulluğun qarşısının alınması və s. istiqamətlərdə görüləcək işlər müzakirə edilmiş, nazir tərəfindən aidiyyəti üzrə tapşırıqlar verilib.

Bakıda “Dini bayramlar: tarix, ənənə və müasirlik” mövzusunda konfrans keçirilib

Avqustun 7-də Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DQDK) təşkilatlığı ilə “Dini bayramlar: tarix, ənənə və müasirlik” mövzusunda konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konfransda çıxış edən komitə sədrinin birinci müavini Səyad Salahlı ölkəmizdə dövlət-din münasibətlərinin yüksək səviyyədə qurulmasından, dini mərasimlərin keçirilməsi üçün lazımı şəraitin yaradılmasından, həmçinin milli-mənəvi irsimizin qorunması, təbliği və gələcək nəsillərə ötürülməsi istiqamətində görülən ardıcıl tədbirlərdən söhbət açıb. O, eyni zamanda müxtəlif dini mərasimlərin, müqəddəs bayramların tarixi xüsusiyyətləri, milli aspektləri və müasir dövrlər sistemindəki yeri barədə konfrans iştirakçılarına ətraflı məlumat verib. S.Salahlı vurğulayıb ki, islam dünyasının ən müqəddəs bayramlarından hesab olunan Qurban bayramı bütün müsəlman ölkələrində təmtəzəqlə qeyd olunur, islahatda bu bayram xüsusi mahiyyət və əhəmiyyət kəsb edir, onun əsasında Allaha sonsuz sevgi, onun qüdrətini dərin inam və iman işığı durur.

Mənəvi Dəyərlər Təbliği Fondunun İcraçı direktorunun müavini Ceyhun Əliyev dini bayramların tarixindən və əhəmiyyətindən bəhs edib. O bildirib ki, dini bayramlar mövzusu həmişə aktual olub, xüsusilə islam dini ilə əlaqədar bayramların qeyd edilməsi məsələsində maraqlı yanaşma, dini məqamların doğru şəkildə insanların çatdırılması oluqca əhəmiyyətli deyildir. Bayramların tarixi xüsusiyyətlərini, təsnifatını, ölkəmizdə qeyd olunan müxtəlif dinlərdə adı bayramların mahiyyətini diqqətə çatdırıb Ceyhun Əliyev vurğulayıb ki, bu bayramlar bizim milli-mənəvi dəyərlərimizin tərkib hissəsidir.

O təəssüflə bildirib ki, bəzən dini bayramlar vasitəsilə radikal, qeyri-ənənəvi ideyaların xaricdən ixrac edilməsi nəhəş cəhd edilir ki, bu da zərərli prosesdir. C.Əliyev qeyd edib ki, bu baxımdan bayramların mahiyyətini qorumaq bizim ən ümdə vəzifəmizdir. Hər birimiz fərd olaraq bu bayramların mahiyyətindən uzaqlaşmalı deyilik. Dini bayramlar ona görə qeyd olunur ki, insanlar bir-birlərinə qarşı laqəyət olmasınlar. Bu bayramlar insanları halallığa, paklığa, vəhdətə səsləyir.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Mülkiyyət və Mənasibət, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin böyük məsləhətçisi Əliheydr Zülfiqarov vurğulayıb ki, ənənəvi bayramlardan fərqli ola-

raq, Azərbaycanı dini bayramlar islam dini təsəvvürləri ilə əlaqədar təşəkkül tapıb, eləcə də ehatəliliyinə görə bu bayramlar digərlərindən heç də geri qalmır. Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra Qurban, Ramazan ümumxalq bayramları sırasına daxil olub, dövlət səviyyəsində qeyd olunmağa başlayıb və həmin günlər qeyri-iş günü elan olunub.

Ə.Zülfiqarov xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinin qorunmasında Ulu Öndər Heydər Əliyevin müstəsna xidmətlərini qeyd edib, bu gün də əsasını Ümummilli Liderimizin qoyduğu nümunəvi dövlət-din siyasətinin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini bildirib. O qeyd edib ki, dövlət başçısının Ramazan bayramı münasibətində təşkil edilən iftar mərasimində iştirak etməsi, dini bayramlar ətrafında islam dininə mənsub xarici ölkə səfirliyi qəbul etməsi, həmçinin islam dini ilə yanaşı, digər dinlərin nümayəndələrinə məxsus dini bayramlarının təşkilinə və qeyd olunmasına dəstək verməsi dövlətin dini bayramlara verdiyi dəyərin bariz nümunəsidir. O, həmçinin bildirib ki, müsəlmanın Qurban və Ramazan bayramlarını qeyd etməsi ümumi vəhdət prinsipinə əsaslanır və burada dindar, yaxud qeyri-dindarlığın çalar-

larını axtarmaq düzgün olmazdı. Bu vəhdət prinsipinə yad olan ünsürlər var. Bu ünsürlər müəyyən xarici dairelərdən təsirənləklə bayram günlərinə qışqarıqla yanaşaraq cəmiyyəti parçalamağa çalışırlar ki, bu kimi hallarda həmin dairelərə sivil formada adekvat cavab verilir.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədr müavini Fuad Nurullayev Qurban bayramının ən gözəl xüsusiyyətlərindən birinin din, məzhəb ayrışdırılmaya yol verilməsi olduğunu deyib. Bu bayramda istənilən dindən olan kimsəsin və yoxsulun haqqı var ki, varlığını imkanlarından bəhrələnsin, adi günlərdə yəqin bilməyib qurbanlıq atından dadsın. Qurbanlıq o deməkdir ki, insanlar Allahın xoşuna gələcək bir əməli icra edirlər.

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin əməkdaşı Araz Qurbanov respublikamızda yaşayan müxtəlif dinlərin nümayəndələrinin dini bayramlarını öz ənənələrinə uyğun şəkildə qeyd etmələri üçün yüksək şəraitin yaradıldığını bildirib. O vurğulayıb ki, dini bayramlar hamıya ehtiyac duyulur, sosial səviyyəsi, mədəni, etnik müxtəlifliyindən asılı olmayaraq bütün insanlar bu bayramları vəhdət halında yüksək səviyyədə qeyd edirlər.

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşları qəbul ediblər

Avqustun 7-də Təhsil naziri Ceyhun Bayramov Astara şəhərindəki Heydər Əliyev Mərkəzində Astara, Lerik və Lənkəran rayonlarının sakinlərini qəbul edib.

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin 2019-cu ilin avqust ayında şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq keçirilən qəbulda qeyd olunan rayonlarda müvafiqi maskunlaşmış məcburi köçkünlər də iştirak ediblər.

Qəbulda vətəndaşların müraciətləri əsasən, müəllimlərin işə qəbulu və yerləşməsi, ali təhsil müəssisələrinə bərpa olunma, həmçinin digər məsələlərlə bağlı olub.

Nazir vətəndaşların müraciət, şikayət və təkliflərini diqqətlə dinləyərək onların aradan qaldırılması, hər bir müraciətin operativ şəkildə araşdırılması, qaldırılan məsələlərin qanunvericiliyə uyğun həlli istiqamətində nazirliyin müvafiq aidiyyəti qurumlarının rəhbərlərinə konkret tapşırıqlar verib.

Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açığı Səhmdar Cəmiyyətinin (ASC) sədri Əhməd Əhmədov avqustun 7-də Oğuz şəhərində vətəndaşlarla görüşüb.

Oğuz Suvarma Sistemləri İdarəsinin inzibati binasında keçirilən qəbulda Oğuz və Şəki rayonlarından olan vətəndaşların müraciətləri dinlənib.

Müraciətlər əsasən suvarma suyunu tələbatın ödənilməsi, yeni subartezian quyularının qazılması, sel sularına qarşı mühafizə bəndlərinin tikilməsi, suvarma kanallarının lildən təmizlənməsi, həmçinin cəmiyyətin səlahiyyətlərinə aid olmayan müxtəlif məsələləri əhatə edib.

Qəbul zamanı hər bir vətəndaşın müraciəti ASC-nin sədri Əhməd Əhmədov tərəfindən diqqətlə dinlənib, qaldırılan məsələlərin bir qismi yerində həll olunub. Digər müraciətlər üzrə cəmiyyətin məsul işçilərinə müvafiq tapşırıqlar verilib. Araşdırılmasına ehtiyac olan müraciətlər nəzarətə götürüldü.

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin avqust ayında şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq, avqustun 9-da Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin sədr müavini Zakir Quliyev Qəbələ rayonunda, Rafiq Aslanov işəməyillidə vətəndaşları qəbul edəcəklər.

AZƏRTAC

“Artilleriya atəşinin ustaları” müsabiqəsinin təntənəli açılış mərasimi olub

Avqustun 7-də “Beynəlxalq Ordu Oyunları - 2019” yarışları çərçivəsində Qazaxıstanda keçirilən “Artilleriya atəşinin ustaları” müsabiqəsinin təntənəli açılış mərasimi keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, mərasimdə yarışlara qatılan komandaların üzvləri, nümayəndə heyətləri və rəsmi şəxslər üçün maraqlı konsert proqramı təqdim olunub.

“Dəniz kuboku - 2019” müsabiqəsinin növbəti epizodunda da Azərbaycan dənizçiləri qalib gəliblər

“Dəniz kuboku - 2019” müsabiqəsinin “Gəminin dayanıqlılığı uğrunda mübarizə və xilasətmə hazırlığı” üzrə mərhələsində hərbi dənizçilər “Xilasətmə vasitələrinin istifadəsi” tapşırıqlarını yerinə yetiriblər.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, beynəlxalq hakimlər kollegiyasının qərarı ilə bu mərhələnin də qalibi Azərbaycan Hərbi Dəniz Qüvvələrinin komandası olub. Qərara əsasən Azərbaycanın hərbi dənizçiləri birinci, Rusiya ikinci, Qazaxıstan üçüncü, İran isə dördüncü yere layiq görüldü.

Hərbi hissədə mədəni-kütləvi tədbir keçirilib

Müdafiə Nazirliyinin və Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin birgə təşkilatlığı ilə N hərbi hissədə mədəni-kütləvi tədbir keçirilib.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi uğrunda canından keçən şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqlik sükutla yad edilib. Dövlət himni səsləndirilib.

İştirakçılara tədbirin mahiyyəti, şəxsi heyətin asudə vaxtının səmərəli təşkili barədə məlumat verilib. Qeyd olunub ki, belə tədbirlər şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığına müsbət təsir göstərir və hərbi qulluqçulara böyük ruh yüksəkliyi aşılayır.

Mədəni-kütləvi tədbirin be-dii hissəsində Həzi Aslanov adına Ordu-İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin və Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin yaradıcı kollektiv konsert proqramı ilə çıxış edib.

Sonda tədbirin təşkilində fəal iştirak edənlərə hərbi hissə komandiri adından fəxri fərmanlar təqdim olunub.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri atəşkəs rejimini 22 dəfə pozub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sülhə əsasən atəşkəs rejimini 22 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Ermənistanın İcraatın rayonunun Paravakar kəndində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrdən Qazax rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Çiləbürt, Ağdam rayonunun Cəvahirli, Yusif-canlı, Mərzili, Füzuli rayonunun Qorqan, Cəbrayıl rayonunun Mehdi kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər və Ağdam rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqələrdən ordumuzun mövqələri atəşə məruz qalıb.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sülhə əsasən atəşkəs rejimini 22 dəfə pozub.

Qayğı xoş ovqat yaradır

Vətəndaş məmnunluğu

Ağdamın böyük bir hissəsi 1993-cü ilin iyul ayından bəri işğal altındadır. Ermənistan silahlı qüvvələri havadarlarının köməyi ilə rayon ərazisinin dördü üç hissəsini onlara qalayıb viran qoymuş, tarixi abidələri, milli mədəniyyət nümunələrini, kəndləri, şəhərləri yerlə yeksan ediblər. İsti yuvasından, doğma ev-eyşindən perik salınan ağdamlılar məcburi köçkünlə çevrilib ölkənin yaxın-uzaq bölgələrinə səpəndilər.

Əhalinin əksəriyyəti yük vaqonlarında, qarğı-qarımdan tikilib palçıqla suvanmış daxmalarda, yaxşı halda isə çadır şəhərciklərində unudulmuş mükənsüz olan əzablı günlər yaşadırlar. Ürəklərində dövlətə, Prezidentə yenilməz inamla çətinliklərə səbirli dözdülər, tablaşdılar, ağır məşəqqətlərə sinə gərdilər. 2003-cü ildə prezident seçkiləri ərəfəsində cənab İlham Əliyev Bərdə rayonu ərazisində salınmış türk “Qızıl ay” çadır şəhərciyində maskunlaşan məcburi köçkünlərlə görüşündə ölkədə bir dəne də olsun çadır şəhərciyi qalmayacağını, qaçqın və məcburi köçkünlərin probleminin həlli onun üçün hər zaman prioritet olacağını vəd etdi. Belə də oldu. Prezident İlham Əliyev çox qısa zaman kəsiyində ölkədə bütün çadır şəhərciklərinin ləğvinə, əvəzində hər cür sosial infrastrukturuna malik çoxsaylı yeni yaşayış məhəllələrinin, yaşayış qəsəbələrinin inşasına nail oldu. İndi təkə Ağdam rayonu ərazisində salınan yeni yaşayış qəsəbələrinin sayı 18-ə çatır. Bu, müxtəlif bölgələrə səpələnmiş ağdamlı məcburi köçkünlərin doğma rayona qayıtmasına, uzun zamandan bəri həsrət qaldıqları yurdun havasını udmağa, suyunu içməyə imkan verir.

Dövlətin davamlı qayğısından güc alan ağdamlılar həvəslə tikib-qurur, yaşıdıqları ərazini abadlaşdırır. İstifadələrinə olan torpağın hər qarışından maksimum səmərəli istifadə etməyə çalışaraq bol taxıl, pambıq,ət, süd, meyvə, bostan-tərəvəz məhsulları istehsal edirlər. Beləcə, Ağdam kəndlisi həm ölkə iqtisadiyyatının güclənməsinə, ərzaq təminatı yaradılmasına sanbalı töhfələr verir, həm də öz həlal zəhmətilə ailə təminatının bol ruzisini təmin edir.

Ağdamdakı sağlamlıq mənəvi-psixoloji mühitini mövcudluğu hər kəsə rahatlıq, könlü xoşluğu yaradır. Bu realığın əsas şərti Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin dövlət məmurlarına xalqa xidmətə bağlı verdiyi tapşırıq və tövsiyələrə rə-

yon rəhbərliyinin məsuliyyətli münasibətidir. Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vaqif Həsənov heftənin bütün günlərində rayon sakinlərini qəbul edir, onların şikayət və təkliflərini dinləyir, qarşıya çıxan problemlərin həlli üçün zəruri tədbirlər görür. Vaxtaşırı müxtəlif ərazilərdə keçirilən səyyar qəbul-görüşlər isə əhali ilə canlı ünsiyyətin qurulmasında ən yaxşı vasitədir. Bu ilin altı ayı ərzində 24 belə görüş keçirilmişdir. Bütövlükdə görüşlərdə təxminən 3 min nəfər iştirak etmiş, 500-dən çox məsələ müzakirə edilmişdir. Edilən şikayətlərin, verilən təkliflərin əksəriyyəti də yerində də öz həllini tapır. Səyyar qəbul-görüşlərdə rayonun idarə və müəssisələrinin, xidmət təşkilatlarının rəhbərləri iştirak edirlər. Səslənən təklif və şikayət hansı təşkilata aiddirsə, onun rəhbəri görəcəyi tədbirlə bağlı dərhal məlumat verir. Qarşıya çıxan problem rayonun imkanları xaricində olanda rayon icra hakimiyyətinin başçısı respublikanın əlaqədar nazirlik və komitələri ilə əlaqə yaradıb kömək istəyir. Əksər hallarda problem öz həllini tapır.

Şəkinin Aşağı Küngüt kəndində məskunlaşmış Asif Nəsirov deyir:

“İyun ayının sonu idi. Yaşadığımız ev və tövləmiz yandı. Xeyli mal-qaramız tələf oldu. Rayonumuzun icra başçısı Vaqif Həsənov hadisədən xəbər tutan kimi gəlib vəziyyətlə tanış oldu. Rayon icra hakimiyyətinin xətti ilə bizə xeyli maddi yardım edildi. Üç ailənin yaşadığı, yanib yarasız vəziyyətə düşmüş evin təmir olunması ilə bağlı rayonun rəhbəri yanımızda qalaraq qaçqınkoma müraciət etdi. İki gündən sonra təmir işlərinə başlandı.”

Mahırzili kəndində məskunlaşmış Xocalı sakini Emil Mirzəyev:

“Dəmir vaqonda ağır şəraitdə yaşayırdıq. Vəziyyətin dözülməz olduğundan Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vaqif Həsənov müraciət etdim. Söz verdi ki, vəziyyətə gəlib baxacağam. Çox keçmədi ki, gəldi. Bundan sonra qısa müddət ərzində ailəmiz üçün 4 otaqlı ev tikib istifadəmizə verdilər. Bilirəm ki, bu şəraiti yaradan Prezident İlham Əliyevdir. O, həmişə məmurlara tapşırıq ki, xalqa yaxşı xidmət edin. Ailəmizin bütün üzvləri adından “çox sağ olun, cənab Prezident!” deyirik.”

Şəhid anası Qənirə Əmrəhova:

“Ailəmiz ev sarıdan korluq çəkirdi. Onu da bildirirdi ki, ölkəmizdə şəhid ailələrinə hər tərəfli qayğı və ehtiram göstərilir. Bu imtiyazdan istifadə etməyə utandığım üçün uzun illər sakit dayandım. Amma bir dəfə Heydər Əliyev Fonduna müraciət etdim. Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva xeyir-xahlığını əsirgəmədi. Yaşadığımız Eyoğlu kəndində ailəmiz üçün yaşayışlı, hər cür rahatlığı olan ev inşa olundu. Fursət düşmüşkən rayon icra hakimiyyətinin rəhbərliyinə də minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Onlar tez-tez tikintiyə baş çəkirdi, lazımı köməyi əsirgəmədilər.”

Belə misalları sayını artırmaq da olar. Əsas odur ki, Prezident İlham Əliyevin xalqa nümunəvi xidmət göstərmək, hər bir ölkə vətəndaşını qayğı və diqqətə əhatə etmək barədə dövlət məmurlarından tələbini cəbhə bölgəsi olan Ağdamda icrası məmnunluq yaradır.

Lazım QULİYEV, “Azərbaycan”

Xankəndidə etiraz aksiyaları keçirilir

Ermənistan rəhbərliyinin təcavüzkar və qəbul edilmez Dağlıq Qarabağ siyasəti isə danışıqları pozmağa yönəlib

Əvvəli 1-ci səh.

Belə vəziyyət öz növbəsində münafiqşinin alternativ yolla həllini aktuallaşdırır. Eyni zamanda o da danılmaz faktır ki, Azərbaycan ərzaqlarının hərbi işğalın davam etdirilməsinə görə məsuliyyət daşıyan tərəf Ermənistandır.

BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin tələblərinə görə Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən öz qonullarını çıxarmayana qədər Ermənistan bu məsuliyyətdən qaça bilməz. Digər tərəfdən, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsəzləri tərəfindən təqdim olunan və hazırda müzakirə edilən bütün sənədlərdə Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin əhalisi kimi erməni və azərbaycanlı icmaları müəyyən edilib. Rəsmi Bakı Ermənistanın baş nazirinə ziddiyətli açıqlamalarla çıxış etmək əvəzinə həmin sənədləri oxumağı tövsiyə edir. Amma Paşinyan bütün bunları əvəzinə təxribat xarakterli və ziddiyətli açıqlamalarla yanaşı, davamlı şəkildə cəbhə xəttində vəziyyətin gərginləşdirilməsinə və danışıqlar prosesinin pozulmasına yönəlmiş addımlar atır.

Əgər qarşı tərəf buna son qoymasa, Azərbaycan ərzaqlarının bütövlüyünü güc hesabına təmin etməli olacaq. Bu gün isə məsələnin sülh yolu ilə həllinə ümidlər tükanmədiyindən münafiqşinin danışıqlar yolu ilə həlli istiqamətində sayılır davam etdirilir. Taəsüf ki, Ermənistan problemin dinc müstəvidə həlli məqsədilə ona verilən şənsi hələ də lazımınca dəyərləndirmir. Bunu işğal olunmuş ərazilərdə yaradılan separatçı rejimin bundanəvvəlki dövrdə keçirdiyi qondarma “parlament” və “prezident” seçkiləri də dəfələrlə təsdiq edib.

Ermənistanın təhlükəsizlik xidmətinin rəhbəri Artur Valetyanın etirazçılarla dialoq qurmağa çalışsa da buna nail ola bilməyib. Aksiya işti-

razçılarını bildiriblər ki, onlar heç kimi dinləməz istəmir. Narazı kütlə etiraz edir ki, Bakı Saakyan və ətrafı burada 20 ildən çoxdur soyğunçuluq və talanla məşğuldur. “Bakı Saakyan da Manvel Qriqoriyan kimilərdəndir, onun haqqında araşdırma aparılsın. O, cinayətkardır, gördükləri işlər isə göz qabağındadır. Bunlar bölgədə quldurluqla məşğuldurlar. Kifayətdir, bizim səbir-kasamız dolub. Quldur dəstə gəlməyə biz daha sət addımlar atacağıq” deyər narazı kütlə bəyan edib.

Ümumiyyətlə, Paşinyan hesab edir ki, Bakı Saakyan onun hakimiyyəti üçün təhdid mənbələrindən biridir. Çünki separatçıların lideri bərbəşə sabiq prezident Serj Sarkisyanın yaxın kimi tanıyır. Məhz bu vəziyyətdə Qarabağ erməniləri ilə Ermənistan erməniləri arasında ziddiyət dərinləşir. Görünür budur ki, Paşinyan Qarabağ separatçılarını güc kökdürmək üçün öz amilindən belə istifadə etməyə hazırdır. Artıq Ermənistan sosial şəbəkələrdə yer alan xəbərlərdə Xankəndidə etiraz dalğasının bürüdüüyü bildirilir. Qeyd olunur ki, artıq bir neçə gündür şəhərin mərkəzi küçələrində müxtəlif təbəqələrdən olan əhalinin iştirakı ilə etiraz aksiyaları keçirilir.

Azərbaycan işğalçı Ermənistanla həm diplomatia müstəvisində böyük zərbələr vurur, həm də bu ölkəni təcrid vəziyyətinə salmaqla onun sosial-iqtisadi çöküşünü sürətləndirir. Ermənistan işğal siyasətinə son qoymayana qədər bu vəziyyətdə qalmaq, daha böyük problemlərə üzlaşməyə davam edəcək. Elə 20 il Ermənistan rəhbərlik etmiş oğru, kriminal rejimin hakimiyyətdən qovulmasını təmin edən məqamlardan biri də məhz Azərbaycanın həyata keçirdiyi təcrid siyasətidir.

İndi dünya miqyasında da birmənalı qəbul olunan həqiqət budur ki, işğal siyasətinə son qoymayacağı təqdirdə qarşıdakı dövr ərzində Ermənistan daha böyük problemlər gözləyir. Hakimiyyətin dəyişməsi ilə nəticələnmiş inqilab eforiyası bitdikdən sonra Ermənistanla mövcud sosial-iqtisadi problemlər yenidən ön plana çıxıb. İndi cəmiyyət yeni hakimiyyətdən üzlaşdıqları sosial çətinliklərin həllini tələb edir. Amma bunun üçün lazımı resurslar olmadığından ölkəni yenidən aksiyalar, tətilər bürüyür.

Hər halda proseslərin gedişi Ermənistanı qarşıdakı dövr ərzində daha çətin günləri və qarşıdurmaları gözlədiyini göstərir.

Elçin CƏFƏROV, “Azərbaycan”

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

“Əsrin müqaviləsi” - 25

İştirakçı tərəflərin iqtisadi maraqlarına cavab verən marşrut

Bakı-Supsa kəməri ilkin Neft Layihəsinin mühüm hissəsi idi

İlkin Neft Layihəsinin (İNL) vacib şərtlərindən birini Qərib İxrac Boru Kəmərinin (QİBK) istifadəyə verilməsi təşkil edirdi. Odu ki, 1996-cı ilin martında Azərbaycan və Gürcüstan arasında “Əsrin müqaviləsi”nin ilk neftinin neqlinə dair hökumətlərarası saziş imzalandı.

Bu saziş üç il ərzində icra olundu, yəni QİBK bu dövrdə tikildi. QİBK-i qısaca olaraq Bakı-Supsa kəməri də adlandırılır. Diametri 530 millimetr olan kəmərin çəkilişi əsasən 1997-1998-ci illər ərzində aparıldı. 1998-ci ilin dekabr ayında QİBK-ə Azərbaycan Beynəlxalq Əməliyyat Şirkətinin nefti vuruldu. Onun inşaatında 4 mindən çox insan çalışdı. Onların 70 faizi Azərbaycan və Gürcüstan vətəndaşları idi.

Beləliklə, 1999-cu il aprelin 17-də Azərbaycan neftini Səngəçal terminalından başlayaraq Qara dəniz sahilindəki Supsa limanına qədər daşıyan QİBK istifadəyə verildi. Bakı-Supsa kəməri Azərbaycan və Gürcüstanın bir çox bölgələrindən, dağlarından, dərələrindən, çaylarından keçir. Boru xətti dağlarda hətta 1190 metr yüksəkliyə qalxır. Sonra kəmərsə Supsa terminalına və Qara dənizdəki tan-kəyükləmə qurğusuna yaxınlaşaraq mənzil başına çatır.

Kəmərin ümumi uzunluğu təxminən 830 kilometrdir. Bunun 456 kilometrden çoxu Azərbaycan, 372 kilometrden çoxu Gürcüstanın payına düşür.

Bu marşrutun işə düşməsi “Əsrin müqaviləsi”nin imzalanmasından sonra Azərbaycanın və ümumiyyətlə, regionun həyatında baş verən mü-

hüm hadisələrdən biri idi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin kəmərin açılış mərasimində iştirak etməsi bu hadisənin böyük əhəmiyyətini təsdiqləyirdi.

Ümummilli Lider kəmərin açılışında çıxış edərkən onun istifadəyə verilməsinin əhəmiyyətini belə vurğulamışdır: “Beləliklə, 1994-cü ildə başlanmış işlər artıq öz praktiki nəticələrini verir. Bakı-Supsa neft kəməri, burada tikilmiş gözəl terminal, müvəffəqiyyətli işləmə və nefti asanlıqla daşımaq üçün dünyaya yaradılmış gözəl şərait buna inandırıcı sübutdur”.

Ulu Öndər QİBK-i yüksək dəyərləndirmiş, onun Azərbaycanın təkcə səənayinə deyil, bütün iqtisadiyyatına, ölkəmizin regiondakı geosiyasi mövqelərini möhkəmləndirməsinə müsbət təsir edəcəyini bildirmişdir. Bakı-Supsa kəməri “Gürcüstan ilə Azərbaycan arasında dostluq və əməkdaşlığın parlaq misalı”, “Qafqazda sabitliyin və sülhün möhkəmlənməsinə mühüm töhfə” kimi səciyələndirmişdir.

Bakı-Supsa kəməri bütün tərəflərin iqtisadi maraqlarına cavab verən marşrut idi. Onun fəaliyyəti iqtisadi-maliyyə dividendləri ilə yanaşı, region ölkələrinin geosiyasi çəkisinin artmasına, sülh və təhlükəsizliyin təmin olunmasına hesablanmışdır. Təsəffüf deyil ki, kəmərin açılışında Gürcüstanın və Ukraynanın ovaxtı prezidentləri də iştirak etmişdirlər. Həmin gün Supsa terminalının və Varnapoti-Batumi-İliçovsk bərə keçidinin açılışı da olmuşdu.

Bakı-Supsa kəməri Bakı-Novorossiysk xətti (Şimal İxrac Boru Kəməri) ilə yanaşı, Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəmərinin yaranmasında model rolunu oynadı. Bu marşrutların istismarı prosesində texniki, iqtisadi, təhlükəsizlik və digər sahələrdə toplanmış təcrübə gələcəkdə Azərbaycanın karbohidrogen ehtiyatlarının ixracı ilə bağlı müxtəlif məsələlərin həllində mühüm əhəmiyyət kəsb etdi.

Təkcə keçən il Qərib İxrac Boru Kəməri marşrutu ilə 28 milyon baredən çox neft ixrac olunub.

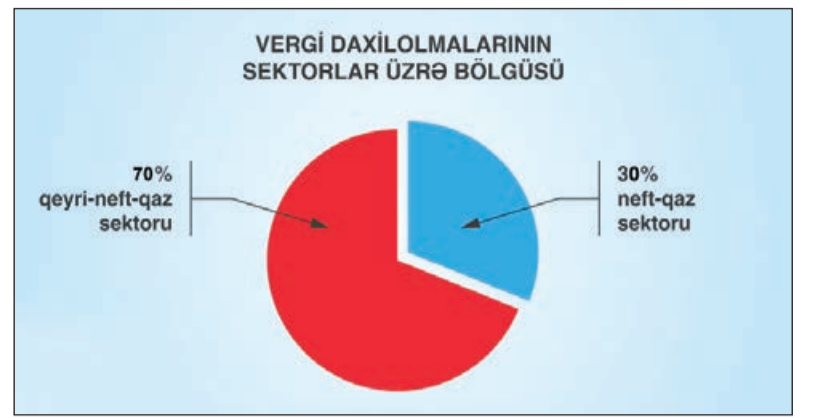
Prezident İlham Əliyev Bakı-Supsa kəmərinin əhəmiyyətini həmişə yüksək dəyərləndirir. Dövlət başçısı Azərbaycanın yaratdığı mü-kəmməl beynəlxalq əmək-

daşlıq və tərəfdaşlıq formatında bu kəmərin əhəmiyyətini belə vurğulamışdır: “Bu, regional və daha sonra beynəlxalq əməkdaşlığın yaranmasında iki mühüm mərhələ oldu. Regional əməkdaşlığa gəldikdə, bu regionda üç ölkə - Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə uzun illərdir ki, uğurla əməkdaşlıq edir və bu üç ölkə dahizlər yaratmağa müvəffəq olmuşdur. Bu, ən vacib olan məsələ idi. Xəzər dənizini Qara dəniz ilə bağlayan neft kəməri mövcud deyildi. Biz ilk olaraq buradan Gürcüstanın Qara dəniz sahillərinə nəqəd uzanan Bakı-Supsa neft kəmərinin inşaatı etdik. Daha sonra Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyəni birləşdirən Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas neft kəməri və nəhayət, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri inşaat edilmişdir”.

Bütün bu yollar Azərbaycanın “Cənub qaz dəhlizi” kimi nəhəng bir layihənin təşəbbüsçüsü və aparıcı qüvvəsi olmasına gətirib çıxardı. 20 il əvvəl QİBK istifadəyə verildikdə təsəvvür etmək belə çətin olardı ki, qısa zaman ərzində Azərbaycanın ixrac infrastrukturunu bu cür genişləndiriləcək və neft-qaz ehtiyatlarını dünya bazarlarına neql edən marşrutlar şəxələ-nəçək. Bu, Azərbaycan dövlətinin yeritdiyi düzgün iqtisadi siyasətin nəticəsində mümkün olmuşdur. Ötən dövr ərzində ölkəmiz qarşıya qoyulan məqsədlərə çatmış və “Əsrin müqaviləsi”ndən başlayan yolları indi Azərbaycanın karbohidrogen ehtiyatlarını dünya bazarlarına neql edən nəhəng dəhlizə çevirir.

Flora SADIQLI, “Azərbaycan”

Məlum olduğu kimi, iyulun 31-də Prezident İlham Əliyevin yanında sosial-iqtisadi sahə ilə bağlı keçirilmiş müşavirədə gizli iqtisadiyyatın səviyyəsinin azaldılması, vergilərin tam şəkildə dövlət büdcəsinə ödənilməsi, vergi mədəniyyətinin yüksəldilməsi, əlverişli sahibkarlıq mühitinin yaradılması, vergitutmanın optimallaşdırılması, vergi yükünün aşağı salınması, çevik inzibatiçiliyin yaradılması ilə bağlı vergi orqanlarının gördüyü işlər qeyd edilməklə yanaşı, qarşıya yeni vəzifələr də qoyulmuşdur.

6 ayda vergi daxilolmalarının 70 faizi qeyri-neft sektorunun payına düşüb

Bu barədə Vergilər Nazirliyində cari ilin 6 ayı ərzində görülən işlərlə bağlı keçirilmiş yığıncaqda danışılmışdır. Qeyd olunmuşdur ki, yanvar-iyun aylarında vergi daxilolmalarının (o cümlədən qeyri-neft sektoru üzrə vergi daxilolmalarının) artım tempi bu sahədə ÜDM-in nominal artım tempini üstələyib. Daha sonra bildirilmişdir ki, dövlət büdcəsinə vergi daxilolmalarının təmin olunması, vergitutma bazasının genişləndirilməsi, effektiv vergi nəzarətinin tətbiqi, vergi uçotunun düzgün qurulması istiqamətində hesabat dövründə aparılan tədbirlər nəticəsində gəlir iqtisadiyyatda cəmlənmiş dövrüyyərlərin şeffallaşdırılması prosesinin başladığı müşahidə edilir: “Cari ilin birinci yarısında qeydiyyata alınmış vergi ödəyicilərinin sayının, o cümlədən aktiv ödəyicilərin, habelə aktiv ƏDV ödəyicilərinin, qeydə alınmış obyektlərin (təsərrüfat subyektlərinin) sayının artması, qeyri-dövlət sektorunda əmək müqaviləsi bağlanmış müddətli işçilərin sayında və əməkhaqqı fondunda, eləcə də iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sektorlarında dövrüyyərlərin yüksəlməsi vergi daxilolmalarına müsbət təsir edib”.

Yığıncaqda həmçinin diqqətə çatdırılmışdır ki, 6 ayda vergi orqanlarının xətti ilə icmal büdcəyə 4 milyard 954 milyon manat vəsait daxil olub. “Bunun 3 milyard 633 milyon manatı dövlət büdcəsinə ödənilmiş vergilər, 1 milyard 321 milyon manatı DSMF-yə ödənilmiş sosial və işsizlikdən sığorta haqlarıdır. Vergilər Nazirliyi sektorunun vergi yığım üzrə proqnoz 108,8 faiz əməl olunub, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 7,4 faiz və ya 250 milyon manat çox vergi toplanıb. Vergi daxilolmalarının 70 faizi qeyri-neft-qaz sektorunun, 30 faizi neft-qaz sektorunun payına düşüb. Cari ilin 6 ayında 2019-cu il üzrə illik proqnoz 49,7, o cümlədən qeyri-neft sektoru üzrə 51,1 faizi icra olunub”. Bu barədə başqa bir fakt: “İlin əvvəlindən ötən 6 ayda qeyri-neft sektoru üzrə vergi daxilolmaları 14,3 faiz və ya 319 milyon manat artıb, bu sektor üzrə proqnoz 112 faiz artıdır. Əlavə 279 milyon manat vergi toplanıb. Özlə bölmənin qeyri-neft vergi daxilolmalarında xüsusi çəkisi isə 77 faizə yüksəlib”.

O da bildirilmişdir ki, yanvar-iyun aylarında qeyri-neft sektorunun bütün fəaliyyət sahələrində vergi daxilolmalarının artımı müşahidə edilib: “Daxilolmalarda ən yüksək artım tempi rabitə (48 faiz), bank və sığorta (45 faiz), nəqliyyat (23 faiz), xidmət (21 faiz), tikinti (7,7 faiz) və digər sahələrdə (19,8 faiz) qeydə alınıb”.

Yığıncaqda qeyd olunan digər müsbət göstərici hesabat dövründə regionlardan ver-

gi daxilolmalarının 12,6 faiz artması, bölgələrin ümumi vergi daxilolmalarında xüsusi çəkisinin 10 faizə yüksəlməsidir. Eyni zamanda vurğulanmışdır ki, əmək bazarında şeffallaşma prosesinə başlanılması, nəticədə işçi sayının və əməkhaqqı fondunun yüksək artım dinamikası şəraitində sosial sığorta haqları üzrə daxilolmalar 16,3 faiz artaraq 1 milyard 273 milyon manat təşkil edib və proqnoz 112,5 faiz icra olunub.

Şeffallaşmadan söz düşmüşkən onu da bildirək ki, cari ilin 6 ayında qeyri-neft sektorunun ümumi dövrüyyəsinə elektron qaimə-fakturalar ilə rəsmiləşən dövrüyyənin xüsusi çəkisi 7 faiz artaraq 61,3 faizə çatıb: “Ticarət sektorunda dövrüyyə 22, o cümlədən pərakəndə ticarətdə 35, ictimai iaşədə isə 26 faiz artıb. Topdansatış ticarət və istehsalda elektron qaimə-fakturalar ilə rəsmiləşən dövrüyyənin ümumi dövrüyyədə xüsusi çəkisi 65 faizdən 78 faizə yüksəlib. Təkcə topdansatış ticarətdə elektron qaimə-fakturalar ilə rəsmiləşən dövrüyyənin ümumi dövrüyyədə xüsusi çəkisi 65 faizdən 82 faizə qalxıb. Ticarət sektorunda isə dövrüyyərlərin şeffallaşması özünü ƏDV dövrüyyəsinin yüksək artım dinamikasında göstərir. Belə ki, ƏDV dövrüyyəsi topdansatış ticarətdə 25,2, pərakəndə ticarətdə 40 faiz artıb. Bu sahələrdə alışı ehtiva edən dövrüyyənin səviyyəsi də yüksəlib. Pərakəndə ticarətdə əldə edilən elektron qaimə-fakturaların sayında 50,2, ictimai iaşədə 23,1 faiz artım qeydə alınıb”.

Diqqətə çatdırılmışdır ki, şeffallaşma prosesini özünü bank sektorundan keçən dövrüyyərlərin yüksək artım dinamikasında və digər müsbət monetar effektlərin baş verməsində də göstərir: “Vergi ödəyicilərinin bank hesabları üzrə nağdlaşdırılan vəsaitlərinin məbləğinin azalması, habelə qeyri-dövlət sektorunun müəssisələrinin ƏDV depozit hesabında olan vəsaitlərinin qalığının 2,3 dəfə artması buna əyani sübutdur. Bu şəraitdə özəl sektor müəssisələrinin banklarda Azərbaycan manatı ilə olan cari hesablaşma hesablarında vəsaitlərin qalığı 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 49, cari ilin əvvəlindən isə 20 faiz artıb ki, bu da ölkədə nağdsız əməliyyatların genişlənməsinə və dövrüyyərlərin şeffallaşmasına mühüm göstəricisidir”.

Gizli iqtisadiyyatın miqyasının azaldılmasına yönəlməmiş vergi islahatları sırasında iqtisadiyyatda əmək münasibətlərinin şeffallaşması mühüm yer tutur. Yığıncaqda bu barədə danışılarkən nəzərə çatdırılmışdır ki, cari ildən etibarən qeyri-neft sektorunun özəl bölməsi üzrə fiziki şəxslərin aylıq əməkhaqlarının 8 min manatadək olan hissəsinin 7 il müddətinə gəlir vergisindən azad edilməsi mühüm fiskal nəticələr verir: “Güzhəstin tətbiqi nəticəsində cari ilin 6 ayı ərzində qeyri-dövlət bölməsində 77 mindən çox yeni əmək müqaviləsi qeydə alınıb ki, bu da həmin dövr ərzində 101 mindən çox artmış əmək müqavilələri sayının 75 faizini təşkil edir. Son məlumata görə, cari ilin 7 ayının yekunu üzrə ölkədə cəmi əmək müqavilələrinin sayında ilin əvvəlindən 109 minə, o cümlədən qeyri-dövlət bölməsində 84 minə qədər artım olub”.

Iqtisadiyyat şöbəsi

Saatlı ölkənin pambıq mərkəzinə çevrilir

Pambıqçılıq inkişaf etdirmək barədə Prezident İlham Əliyevin verdiyi tapşırıq və tövsiyələr, imzaladığı sərəncamlar Saatlı rayonunda da bu gəlirli sahəyə marağı xeyli artırmışdır. Bu gün Saatlı ölkədə ən çox pambıq istehsal edən rayonlardan biridir. Təkcə keçən il rayonumuzda 30.435 ton “ağ qızıl” istehsal olunmuşdur. Cari ildə isə məqsəd bu nailiyyəti daha da möhkəmləndirməkdir.

Mövcud torpaq sahələrindən səmərəli istifadə edərək pambıq istehsalının artırılması son illər Saatlı kəndlisinin güzəranını əsaslı şəkildə yaxşılaşdırmışdır. Rayonun Mirçələl kəndində yaşayırəm. Yaşım 50-ni keçib. Kənd təsərrüfatı müxtəssisiyəm. “Aqroaz” MMC-nin Saatlı filialında baş aqronom işləyirəm. Hər gün təsərrüfatlarda olur, pambıq tarlalarının becərilməsinə nəzarət edirəm. Torpaq mülkiyyətçiləri verdiyimiz məsləhət və tövsiyələrə ciddi əməl edir, aqrotexniki tədbirləri yüksək səviyyədə yerinə yetirirəm.

Mütəxəssislər pambıqçılıqda indiki mərhələni bərtəpləmə dövrü adlandırlır. Yaxşı qulluq edildiyindən kolların üzərindəki bar orqanları kifayət qədər çoxdur. Pambığın xəstəlik və zərərvericilərə qarşı mübarizə tədbirləri də diqqət mərkəzindədir. Zərərvericilər müşahidə olunan sahələrdə operativ kimyəvi mübarizə tədbirləri həyata keçirilir. Rayon icra hakimiyyətində fəaliyyət göstərən qarqarqah iş pambıqçılıqda işlərin gedişini idarə edir, qarşıya çıxan problemlərin operativ aradan qaldırılması üçün tədbirlər görür.

Pambıqçı əməyinə dövlət səviyyəsində verilən yüksək dəyər təbii olaraq mənə bu sahəyə bağlamışdır. Qürur hissi keçirirəm ki, rayonumuzun ölkənin pambıqçılıq mərkəzi kimi şöhrət qazanmasında mənim də əməyim var. Keçən il pambıq ekib-becərdiyim 40 hektar sahənin orta məhsuldarlığı 30 sentner olmuşdu. Bu il isə hər hektarın məhsuldarlığını azı 35 sentnerə çatdırmaq əzmindəyəm.

Nizami MƏMMƏDOV, Saatlı rayonu Mirçələl kəndi, fermer

BP şirkəti Şəfəq-Asiman üzrə ƏMSSTQ sənədini təqdim edib

Şəfəq-Asiman üzrə hasilatın pay bölgüsü haqqında sazişin operatoru olan BP şirkəti podratçı tərəflərin adından Ətraf Mühitə və Sosial-iqtisadi Sahəyə Təsirin Qiymətləndirilməsi (ƏMSSTQ) sənədini hazırlayaraq dərc edib.

Sənəddə Şəfəq-Asiman dəniz blokunda kəşfiyyat quyusunun qazılması işlərinin ətraf mühitə və sosial-iqtisadi sahəyə potensial təsirləri nəzərdən keçirilir və təsirin azaldılması üçün görüləcək tədbirlər tövsiyə edilir. ƏMSSTQ prosesinin məqsədi nəzərdə tutulan işlərdən yaranan biləcək hər hansı ekoloji və sosial-iqtisadi təsirləri müəyyənləşdirmək, minimuma endirmək və mümkün olduqda aradan qaldırmaqdır.

Hazırda Şəfəq-Asiman Kontrakt sahəsində suyun təxminən 624 metr dərinliyində bir kəşfiyyat quyusunun qazılması planlaşdırılır. Qazma işlərinin 2019-cu ilin dördüncü rübündə başlayacağı gözlənilir.

Xatırladaq ki, Şəfəq-Asiman Kontrakt sahəsi Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda Bakıdan cənub-şərq istiqamətindən təxminən 125 km məsafədə, suyun dərinliyi təxminən 600-800 metr olan ərazidə yerləşir. Məhsuldar layın dərinliyi təxminən 7000 metrdir.

Yeni subsidiya qaydaları ilə bağlı təlimlərə başlanıb

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi məhsul istehsalçılarına subsidiyaların ödənilməsi üzrə yeni qaydaların tətbiq edilməsi ilə bağlı təlimlərə başlayıb. Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyinin təşkil etdiyi təlimlərdə 60 rayonun Dövlət Aqrar İnkişaf mərkəzlərinin (DAİM) nümayəndələri və nazirliyin müvafiq şöbələrinin əməkdaşları iştirak edirlər.

9 gün keçiriləcək təlimlərə 200 mütəxəssis qatılacaq. “Təlimçilərin təlimi” kimi hazırlanan bu mütəxəssislər həm öz çalışdıqları, həm də fermerlə

lə subsidiyaların verilməsi ilə əlaqəli olan digər qurumların əməkdaşlarını yeni mexanizmlə bağlı məlumatlandırılmasını təmin edəcəklər.

Bugünəqədər ödənilmiş sahədə prosedurların sadələşdirilməsi, hərəqlərin elektron müstəviyə keçməsi, yeni bu sahədə onlayn xidmətlərin təşkil, perspektivli müəssisələrin özəlləşməyə çıxarılması xarici investitorların da cəlb edilməsinə geniş imkanlar yaradır.

“Təlimləri keçirməkdə əsas məqsədimiz fermerlərlə birbaşa ünsiyyətdə olan əməkdaşların subsidiyaların ödənilməsi üzrə yeni qaydalarla tam məlumatlılığını təmin etməkdir. Bizim hər bir əməkdaşımız yerlərdə fermerlərin yeni subsidiya qaydaları ilə bağlı bütün suallarını cavablandırma bilməlidir” deyərək Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyinin sədri Mirzə Əliyev deyib.

Qeyd edək ki, Prezidentin 27 iyun 2019-cu il tarixli “Aqrar sahədə yeni subsidiya mexanizminin yaradılması haqqında” fərmanı ilə “Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının subsidiyalaşdırılması Qaydası” təsdiqlənib. Qaydaya görə, 2020-ci il yanvarın 1-dən etibarən fermerlərin subsidiyaların ödənilməsi üçün sənədlər elektron sistəm üzərindən yığılacaq, sub-

sidiyaların maneəsiz, kənar müdaxilələr olmadan və sürətli verilməsi təmin ediləcək, təchizatçı və tədarükçülərin fermerlərlə tərəfdaşlığı şeffallaşmış şəkildə aparılacaq. Yeni mexanizmlə fermerlərin subsidiyaların verilməsini, DAİM-lərin bu sahədə fəaliyyətinin təşkilini və əlaqələndirilməsini Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyini həyata keçirir.

Elektron hərrac investitorlara nə verir

Öncədən qeyd edək ki, özəlləşmə sahəsində tətbiq edilən bütün yeniliklər, o cümlədən elektron hərrac biznes mühitinə qoşulan investitorların sayını artırır.

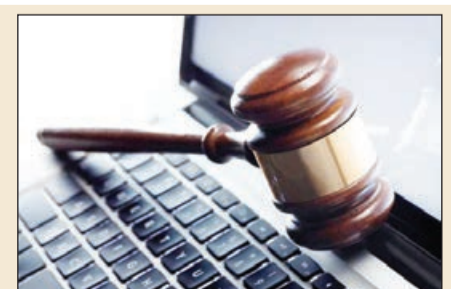
Ölkəmizdə özəlləşmə sahəsində prosedurların sadələşdirilməsi, hərəqlərin elektron müstəviyə keçməsi, yeni bu sahədə onlayn xidmətlərin təşkil, perspektivli müəssisələrin özəlləşməyə çıxarılması xarici investitorların da cəlb edilməsinə geniş imkanlar yaradır.

Bu gün Azərbaycanda təqdim olunan 41 elektron xidmətdən 10-u özəlləşmə sahəsinə aiddir. İndi hərraclarda elektron qaydada qeydiyyatdan keçmək, iştirakçı statusu qazanmaq üçün sifariş vermək, hətta qeydiyyatdan keçmədən hərracları izləmək mümkündür.

Bugünəqədər ödənilmiş sahədə prosedurların sadələşdirilməsi, hərəqlərin elektron müstəviyə keçməsi, yeni bu sahədə onlayn xidmətlərin təşkil, perspektivli müəssisələrin özəlləşməyə çıxarılması xarici investitorların da cəlb edilməsinə geniş imkanlar yaradır.

Təsəlisə onlayn rejimdə qatılıb. Özəlləşmə ilə əlaqədar keçirilən hərraclarda elektron müstəviyə keçirilməsi investitorların fəallığını artırmaqla prosesləri rəqəbətli edib. O üzdən hərracların 190-a yaxını rəqəbətli şəkildə baş tutub. Bunun 62-si isə cari ilin 6 ayı ərzində reallaşmış.

Hərəqlərə çıxarılan dövlət əmlakları barədə ictimai məlumatlandırma Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin elektron resursları vasitəsilə də aparılır. Özəlləşdirməyə çıxarılan dövlət əmlakları barədə ətraflı məlumat almaq və hərraclarda iştirak etmək üçün

komitənin rəsmi saytı və özəlləşdirmə portalı mövcuddur. Özəlləşdirməni sürətləndirməyə, şəffaflığı və rəhbərliyi artırmağa yönələn özəlləşdirmə portalına ilin 6 ayı ərzində 400 minə yaxın baxış olub. Ümumilikdə isə bu rəqəm 2,4 milyonu ötürüb.

Beynəlxalq aləm

Yeni Zelandiya NATO-nun İraqa dair təklifini rədd etdi

Yeni Zelandiya hökuməti İraqa dair öhdəliklərini yerinə yetirdiyini və bu ölkənin dəstəklənib bərpası üzrə NATO-nun yeni missiyasına qatılmaqdan imtina etdiyini bildirmişdir. Bu barədə yerli RNZ radiostansiyası xəbər verir. Ada dövlətinin müdafiə naziri Ron Mark qeyd etmişdir ki, Yeni Zelandiyanın planetin digər regionlarına dair öhdəlikləri var. O əlavə etmişdir ki, "biz ənənəvi maraq zonalarına - Sakit okean regionuna və

Cənub-Şərqi Asiyaya xüsusən diqqət yetiririk". NATO-nun baş katibi Yens Stoltenberq son vaxtlar iki dəfə, o cümlədən Yeni Zelandiyaya son səfərinin gedişində bu ölkənin İraqda hərbi mövcudluğunu qoruyub saxlamağın zərurətini dilə gətirmişdir.

Yeni Zelandiyanın hərbi təlimatçıları 2015-ci ildən bəri İraqda olmuş və 44 mindən çox iraqi hərbiçinin hazırlanmasında iştirak etmişlər.

Kabildə partlayış: 95 nəfər yaralandı

Dünən səhər Əfqanıstanın paytaxtı Kabilin qərb hissəsində güclü partlayış törədilmiş, nəticədə 95 nəfər yaralanmışdır. Bu barədə 1TV telekanalı səhiyyə orqanlarına istinadən xəbər verir.

Daxili İşlər Nazirliyinin məlumatına görə, partlayıcı maddələr yüklənmiş avtomobil havaya uçmuşdur. Cənabkarların hədəfi polis şöbəsi olmuşdur.

"Taliban" radikal hərəkatı terror aktına görə məsuliyyəti üzərinə götürmüşdür. Hərəkatdan bildirmişlər ki, partlayışın hədəfi polis və hərbiçilər idi.

ABŞ 38 ölkə ilə vizasız rejimə məhdudiyətlər qoydu

ABŞ dünyanın 38 ölkəsi ilə vizasız rejimə məhdudiyətlər tətbiq etmişdir. Birləşmiş Ştatların Gömrük-Sərhəd Xidmətinin internet saytı xəbər verir ki, 38 ölkənin vətəndaşları üçün vizasız rejimə edilmiş dəyişikliklərə görə, 1 mart 2011-ci ildən bəri Şimali Koreya, İran, İraq, Sudan, Suriya, Liviya, Somali və Yəməni səfər etmiş şəxslər bundan sonra Amerika vizası almaları olacaqlar. Xatırladaq ki, vizasız rejim 38 ölkənin vətəndaşlarının 90 günədek ABŞ-da qalmasına

imkan verir. Həmin ölkələr Andorra, Avstriya, Avstraliya, Belçika, Bruney, Çili, Çexiya, Danimarka, Estoniya, Finlandiya, Fransa, Almaniya, Yunanıstan, Macarıstan, İspaniya, İrlandiya, İtaliya, Yaponiya, Latviya, Lixtenşteyn, Litva, Lüksemburq, Malta, Monako, Niderland, Yeni Zelandiya, Norveç, Portuqaliya, San-Marino, Sinqapur, Slovakiya, Sloveniya, Cənubi Koreya, İspaniya, İsveç, İsveçrə, Tayvan və Böyük Britaniya.

İtaliya məhkəməsi hakim partiyanın 49 milyon avrosunu müsadirə etdi

İtaliya Ali Kassasiya Məhkəməsi hakim "Liqa" partiyasının sabiq rəhbərliyinin iri miqyasda maliyyə dələduzluğu işi barədə yekun qərar qəbul etmişdir. Yerli KİV xəbər verir ki, məhkəmə partiya vəsaitlərindən 49 milyon avronu dövlətin xeyrinə müsadirə etməyi qərarlaşdırmışdır. Eyni zamanda məhkəmə işdə adı keçən iki əsas şəxsi - "Liqa"-nın təsisçisi və keçmiş lideri, senator Umberto Bossini və partiyanın sabiq xəzinedarı Françesko Belsitonu cinayət məsuliyyətindən azad etmişdir. Belə bir qərar mühakimə müddətinin bitməsi ilə əlaqədar qəbul olunmuşdur. Bununla belə, Belsito barədə maliyyə vəsaitinin qanunsuz olaraq mənimsənilməsi ittihamı qüvvədə qalır. Onun işi baxılmaq üçün Genuya Apelyasiya Məhkəməsinə göndərilmişdir.

Xatırladaq ki, Bossinin yaxın ətrafının iri məbləğdə pul vəsaitini mənimsəməsi 2011-ci ildə üzə çıxmışdır. Söhbət irimiqyaslı dələduzluqdan və 2008-2010-cu illərdə siyasi partiyaların maliyyələşdirilməsi üçün dövlət fondlarından ayrılmış 49 milyon avronun faktiki olaraq oğurlanmasından gedirdi. Aydın olmuşdu ki, Bossinin ailə üzvləri və yaxın adamları bu vəsaitdən şəxsi məqsədləri üçün fəal istifadə etmiş, pulun bir hissəsi xaricə çıxarılmışdır.

Qrenlandiya 12,5 milyard ton buz itirib

Qrenlandiyada buzlar fəlakətli şəkildə əriyir. Cari ayın əvvəlindən bəri adada 12,5 milyard ton buz ərimişdir. Alimlər iddia edirlər ki, bu həcmde əriyən buzla Floridada ştatını batırmaq olar. Mütəxəssislər buzların sürətlə əriməsini 1950-ci ildə tədqiqatlar başlayandan bəri ilk dəfə müşahidə edirlər. Buz örtüyünün səviyyəsi 1 millimetr aşağı düşmüşdür. Həmçinin alimlər aşkarlamışlar ki, bu il artıq 248 milyard ton buz ərimişdir. Bu göstərici 2011-ci il rekorduna yaxındır. O vaxt il ərzində 250 milyard ton buz örtüyü ərimişdir.

Buzların əriməsinə səbəb kimi Avropada isti hava göstərilir. Qitədə havanın qızması Qrenlandiyada temperaturu 15-30 dərəcə qaldırılmışdır. Əriyən buzun günəş şüalarını əks etdirməməsi ərimə prosesini daha da gücləndirmişdir.

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidməti digər maşın və avadanlıqların satın alınması üçün keçirilən açıq tender elan edir

Tender 1 LOT üzrə keçirilir:
LOT 1 - Digər maşın və avadanlıqların satın alınması
Tender iştirakçılara təklif edilir ki, <https://www.etender.gov.az> dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə, texniki imkanlara və təcrübəyə malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını göstərilmə hesabına köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

İştirak haqqı: 500 (beş yüz) manat
Satınalma təşkilatı: Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidməti
VÖEN: 1300144711
Bank: Dövlət Nəzinədarlıq Agentliyi
Kod: 210005
M/h: AZAINABZ0136010000000003944
VÖEN: 1401555071
H/h: AZ18CTRE0000000000004788202
SWIFT: CTREAZ22
Büdcə gəlirlərinin təsnifat kodu - 142340
Büdcə sənədlərinin kodu - 7
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:
- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müaricət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

- tender təklifi (təklifin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (tender təklifinin təminatının qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- iddiaçıların müvafiq mallar üzrə məhsul və uyğunluq sertifikatları;
- digər sənədlər.

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). İddiaçıların tender ilə bağlı sualları Portal vasitəsilə satınalma təşkilatına ünvanlaya bilərlər. Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri 04.09.2019-cu il saat 17:00-a qədər və tender təklifi ilə bank təminatı sənədlərini 11.09.2019-cu il saat 15:00-a qədər PORTAL VASİTƏSİLƏ təqdim etməlidirlər. İddiaçıların təklifləri 11.09.2019-cu il saat 15:00-da açıqlanacaq. İddiaçıların açılış notisi Portal vasitəsilə tanışı ola bilərlər.

QEYD: Tenderdə iştirak, tenderin qiymətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada PORTAL vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

"Azərişiq" ASC tərəfindən 27.06.2019-cu il tarixdə keçirilmiş Abşeron rayonu ərazisində torpaq sahələrinin suvarma sisteminin xarici elektrik təchizatı işlərinin açıq tender üsulu ilə satın alınmasına dair müsabiqədə "Tikinti Təmir RR" MMC qalib elan olunmuşdur.

Qalib gəlmiş təşkilat ilə 02.08.2019-cu il tarixdə ƏDV daxil **1 549 306,76 (bir milyon beş yüz qırxdöqüz min üç yüz altı manat 76 qəpik) manat** məbləğində müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

QALA-STB Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-1.2 maddəsinə uyğun olaraq 10 sentyabr 2019-cu il saat 12:00-da səhmdarların növbəndənəkar ümumi yığıncağı keçiriləcəkdir.

Ümumi yığıncağın gündəliyi aşağıdakılardan ibarətdir:
1. Cəmiyyətin maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti barədə müzakirələr;
2. Cəmiyyətin vergi öhdəlikləri barədə müzakirələr;
3. İdarə Heyətinin sədrinin seçilməsi;
4. Cəmiyyətin balansında olan əsas vəsaitlərin istismara yararlılıq vəziyyətinə dair müzakirələr;
5. Cəmiyyətin müflis elan olunmasına dair müzakirələr;
6. Digər məsələlər.

Yığıncağın keçirildiyi ünvan: Bakı şəhəri, Kövkəb Səfərləyeva, 16 H
Əlaqə: Xəliq Nuriyev (+99450) 255-84-94
Qeyd: Yığıncağa şəxsiyyət vəsiqəsi ilə gəlmək xahiş olunur

İdarə Heyəti

B İ L D İ R İ Ş

"Bakı Metropoliteni" QSC tərəfindən 10.09.2019-cu il tarixdə keçirilməsi nəzərdə tutulan "Bakı Metropoliteni" QSC üçün müxtəlif növ mühafizə vasitələri və geyim formalarının satın alınması üzrə açıq tender prosedurunun davamından imtina edilir.

Tender komissiyası

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti

Qəzetin daim yenilənən rəsmi internet ünvanı: www.azerbaijan-news.az

Daşınmaz Əmlakın Dövlət Reyestr Xidməti tərəfindən Zəfər Səfəralı oğlu Məmmədova məxsus Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Novxanı kəndi 356 saylı bağ evinə verilmiş Çıxarış İtdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov, komissiyanın üzvləri və katibliyin rəhbərliyi Sabuncu Rayon Məhkəməsinin sədri İqar Abbasova qayınanı

SƏRİYYƏ XANIMIN

vəfatından kədarləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov, komissiyanın üzvləri və katibliyin rəhbərliyi Lerik Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rövşən Bağirova anası

NURİDƏ XANIMIN

vəfatından kədarləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Ombudsman Elmira Süleymanova Lerik Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rövşən Bağirova anası

NURİDƏ XANIMIN

vəfatından kədarləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Ombudsman Elmira Süleymanova Qobustan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Məmmədova əzizi

ELNUR NUHOVUN

vəfatından kədarləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Məhəlibəyev Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin reisi, polis general-mayoru Mirqafar Seyidova əzizi

RAFİQ MÜƏLLİMİN

vəfatından kədarləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Texniki Universitetinin rektoru, professor V.Vəliyev və universitetin professor-müəllim heyəti Dövlət Gömrük Komitəsi sədrinin müavini, gömrük xidməti general-mayoru İqbal Babayev anası

ARASTA XANIMIN

vəfatından kədarləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Göygöl rayonundan Arif Seyidov Lerik Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rövşən Bağirova anası

NURİDƏ XANIMIN

vəfatından kədarləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Göygöl rayonundan Arif Seyidov Qobustan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Məmmədova əzizi

ELNUR NUHOVUN

vəfatından kədarləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı və komitənin kollektivi Lerik Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rövşən Bağirova anası

NURİDƏ XANIMIN

vəfatından kədarləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı və komitənin kollektivi Qobustan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Məmmədova əzizi

ELNUR NUHOVUN

vəfatından kədarləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

İsmayıl İsmayilov Mirdaməd Sadıqov Lerik Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rövşən Bağirova anası

NURİDƏ XANIMIN

vəfatından kədarləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Azərbaycan" nəşriyyatının kollektivi Azərbaycan Dövlət Beynəlxalq Əlaqələr Mərkəzinin prezidenti Yasif Nəsirliyə həyat yoldaşı

ÜZAFƏ XANIMIN

vəfatından kədarləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Azərbaycan" nəşriyyatının kollektivi iş yoldaşları Vədadi Bayramova atası

ELNUR NUHOVUN

vəfatından kədarləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan
AZ 1073, Bakı şəhəri, Məhəlibəyev prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail: secretary@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 538-97-96,
Müəssisə katibi - 539-43-23,
Müəssisə katibi müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39, 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,
Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
Reklam şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Mühasibat - 539-59-33,
Faks - (+994 12) 5398441

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələndirilmiş, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sənədlərlə bərabər, dərəcə üçün göndərilən digər yazılarda da Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 9002
Sifariş 2608
Qiyməti 40 qəpik